

RETTENS DOM (Femte Afdeling)

24. januar 1991 *

I sag T-63/89,

Edward Patrick Latham, tjenestemand ved Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber og med bopæl i Wezembeek-Oppem, Belgien, ved advokat Georges Vandersanden, Bruxelles, og med valgt adresse i Luxembourg hos advokat Alex Schmitt, 62, avenue Guillaume,

sagsøger,

mod

Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber ved juridisk konsulent Sergio Fabbro, som befuldmægtiget, bistået af advokat Claude Verbraeken, Bruxelles, og med valgt adresse i Luxembourg hos Guido Berardis, Kommissionens Juridiske Tjeneste, Centre Wagner, Kirchberg,

sagsøgt,

angående dels en påstand om annullation af sagsøgerens bedømmelsesrapport for perioden 1981-1983, dels en erstatningspåstand,

har

RETTEEN (Femte Afdeling),

sammensat af afdelingsformanden, D. Barrington, og dommerne C. P. Briët og J. Biancarelli,

justitssekretær: fuldmægtig B. Pastor,

på grundlag af skriftvekslingen og efter mundtlig forhandling den 10. juli 1990,

afsagt følgende

* Processprog: fransk.

Dom

Sagsfremstilling

- 1 Sagsøgeren, der har været tjenestemand ved Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber siden 1971, arbejdede fra august 1973 i Generaldirektorat (herefter benævnt »GD«) III (Det Indre Marked), der senere har ændret navn til »Det Indre Marked og Industrien«. Han blev pr. 1. februar 1983 overført GD XI (Miljø, Forbrugerbeskyttelse og Nuklear Sikkerhed), hvor han arbejdede i Afdelingen for »Fremme af Forbrugerinteresser«.
- 2 Direktøren i GD III/D, Ivo Schwartz, udarbejdede udkast til bedømmelsesrapport for sagsøgeren for perioden 1. juli 1981-30. juni 1983, som sagsøgeren den 30. marts 1987 blev gjort bekendt med. Efter en samtale med sagsøgeren den 13. april 1987 udfærdigede Ivo Schwartz den 6. maj 1987 den endelige bedømmelsesrapport. Sagsøgeren anmodede derefter om, at rapporten blev forelagt for bedømmeren i appelledet, der den 7. juli 1987 udfærdigede bedømmelsen i appelledet. Sagsøgeren forelagde herefter bedømmelsen for Det Paritetiske Bedømmelsesudvalg, som afgav udtalelse den 15. februar 1988. Det Paritetiske Bedømmelsesudvalg henstillede i sin udtalelse, at bedømmeren i appelledet gennemgik bedømmelsen på ny. Bedømmeren i appelledet besluttede at fastholde bedømmelsen uden ændringer, og den endelige rapport af 17. marts 1988 blev den 18. marts 1988 tilstillet sagsøgeren.
- 3 Sagsøgeren indgav herefter i henhold til artikel 90, stk. 2, i vedtægten for tjenestemænd i De Europæiske Fællesskaber (herefter benævnt »vedtægten«) en klage, hvormed han påklagede den af bedømmeren i appelledet truffene afgørelse om at fastholde bedømmelsen uden ændringer. Sagen blev afvist ved beslutning af 11. november 1988, der blev meddelt sagsøgeren ved skrivelse af 22. november 1988 og modtaget af sagsøgeren den 24. november 1988.
- 4 Sagsøgeren ansøgte den 16. september 1986 om en ledig stilling i lønklasse A3 i GD III. Den 30. oktober 1986 blev sagsøgeren orienteret om, at Kommissionen ikke havde taget hans ansøgning i betragtning ved besættelsen af stillingen, og han påklagede den 20. november 1986 denne afgørelse. Denne administrative procedure blev ikke efterfulgt af et sagsanlæg.

Retsforhandlinger

- 5 Sagsøgeren har ved stævning, indgivet til Domstolens Justitskontor den 14. februar 1989, anlagt nærværende sag.
- 6 Skriftvekslingen er foregået for Domstolen.
- 7 Domstolen har ved kendelse af 15. november 1989 henvist sagen til Retten i medfør af artikel 14 i Rådets afgørelse af 24. oktober 1988 om oprettelse af De Europæiske Fællesskabers Ret i Første Instans.
- 8 Retten (Femte Afdeling) har på grundlag af den refererende dommers rapport besluttet at indlede den mundtlige forhandling uden forudgående bevisoptagelse.
- 9 Den mundtlige forhandling fandt sted den 10. juli 1990. Afdelingsformanden erklærede ved retsmødets afslutning den mundtlige forhandling for afsluttet.

Parternes påstande

- 10 Sagsøgeren har nedlagt følgende påstande:
 - Sagen fremmes til behandling i realiteten, og der gives sagsøgeren medhold.
 - Afgørelsen af 17. marts 1988, som generaldirektør F. Braun (DG III) traf i sin egenskab af bedømmer i appelleddet, og hvorefter bedømmelsen af sagsøgeren opretholdes uændret, annulleres.
 - Der tilkendes sagsøgeren en erstatning for det økonomiske tab og en godtgørelse for ikke-økonomisk skade, idet der ydes ham en erstatning svarende til to års løn i lønklasse A 3 og et beløb på 200 000 BFR.
 - Sagsøgte tilpligtes at betale samtlige sagens omkostninger.

Kommissionen har nedlagt følgende påstande:

— Frifindelse.

— Sagsøgeren tilpligtes at bære sine egne omkostninger i henhold til artikel 69, stk. 2, og artikel 70 i Domstolens procesreglement.

Påstanden om annullation af den af bedømmeren i appelledet truffe afgørelse af 17. marts 1988

- 11 Sagsøgeren har til støtte for sin første påstand fremført tre anbringender vedrørende fejl, der har haft betydning for udarbejdelsen af hans bedømmelsesrapport: 1) tilsidesættelse af artikel 6 i de almindelige gennemførelsesbestemmelser til vedtægtens artikel 43, der er vedtaget af Kommissionen den 27. juli 1979 (herefter benævnt »almindelige bestemmelser«), 2) en alvorlig fejl vedrørende de faktiske omstændigheder, der har haft indflydelse på bedømmelsesrapporten, og 3) tilsidesættelse af artikel 3 i de almindelige bestemmelser.

Første anbringende om tilsidesættelse af artikel 6 i de almindelige bestemmelser

- 12 Sagsøgeren har vedrørende det første anbringende om tilsidesættelse af artikel 6 i de almindelige bestemmelser anført, at i henhold til denne bestemmelse skulle udkastet til bedømmelsesrapport for perioden 1981-1983 have været fremsendt til ham senest den 30. november 1983. Bedømmelsesrapporten blev imidlertid først endeligt udarbejdet den 30. marts 1987, dvs. tre år og fire måneder efter denne dato. Denne væsentlige overskridelse af fristen er uacceptabel og i strid med god forvaltningsskik (jf. Domstolens dom af 6.2.1986, forenede sager 173/82, 157/83 og 186/84, Castille mod Kommissionen, Sml. s. 497). Som følge heraf må bedømmelsesrapporten annulleres, og sagsøgte må tilpligtes at betale ham et beløb på 200 000 BFR som godtgørelse for ikke-økonomisk skade i anledning af den tjenstlige fejl. Med hensyn til forfremmelse er det væsentligt — hvilket også fremgår af Domstolens praksis — at bedømmelsesproceduren forløber forskriftsmæssigt, og navnlig at de udtrykkeligt fastsatte frister overholdes (dom af 17.1.1989, sag 293/87, Vainker mod Parlamentet, Sml. s. 23). Ansvar for tilsidesættelse af reg-

lerne for bedømmelsesproceduren må ifølge sagsøgeren alene påhvile administrationen og kan på ingen måde tilregnes ham.

- 13 Kommissionen har ikke bestridt, at udarbejdelsen af både udkastet til rapporten og den endelige rapport har taget for lang tid, men har anført, at denne forsinkelse ikke i sig selv kan påvirke gyldigheden af bedømmelsesrapporten og derfor ikke kan danne grundlag for annullation af denne. Kommissionen har herved henvist til Domstolens domme af 9. februar 1988 (sag 1/87, Picciolo mod Kommissionen, Sml. s. 711) og af 15. marts 1989 (sag 140/87, Bevan mod Kommissionen, Sml. s. 701). Sagsøgte har endvidere bestridt, at sagsøgeren — til støtte for, at han har retlig interesse i, at hans bedømmelsesrapport annulleres — kan henvise til, at »de frister, der er fastsat i vejledningen i bedømmelse, er overskredet«. Sagsøgte har anført, at en sådan annullation alene ville føre til, at der skulle udfærdiges en ny bedømmelsesrapport, hvilket ville medføre yderligere forsinkelse.
- 14 Med hensyn til det første anbringende bemærker Retten, at den omhandlede bedømmelsesrapport, der omfatter perioden 1. juli 1981-30. juni 1983, ikke var udfærdiget den 30. november 1983, der var sidste frist i henhold til artikel 6, stk. 1, i de almindelige bestemmelser, og at rapporten først blev endeligt udfærdiget den 6. maj 1987, således at der foreligger en væsentlig forsinkelse.
- 15 Ifølge fast praksis kan en forsinkelse med hensyn til afslutningen af bedømmelsesproceduren imidlertid under ingen omstændigheder i sig selv påvirke gyldigheden af bedømmelsesrapporten og derfor ikke danne grundlag for en annullation af denne (jf. Domstolens domme af 9.2.1988, sag 1/87, Picciolo, og af 15.3.1989, sag 140/87, Bevan, anført ovenfor).
- 16 Dette anbringende kan herefter ikke tiltrædes.

Andet anbringende om en alvorlig fejl ved den omhandlede bedømmelsesrapport

- 17 Sagsøgeren har til støtte for sit andet anbringende om en alvorlig fejl vedrørende de faktiske omstændigheder anført, at visse bemærkninger, der er anført i rapporten under »generel vurdering«, er overflødige og fejlagtige. Sagsøgte er således

ifølge sagsøgeren fremkommet med vurderinger, der er bevidst skadelige for sagsøgeren, i udkastene til bedømmelsesrapport af 30. marts 1987, 6. maj 1987 og 7. juli 1987. Sagsøgte har i øvrigt delvis anerkendt, at visse bemærkninger var ubegrundede. Hertil kommer, at sagsøgte i udkastet af 7. juli 1987 tilføjede nye negative og ubegrundede bemærkninger om sagsøgeren, dels vedrørende et karaktertræk hos ham, dels vedrørende en konflikt mellem sagsøgeren og en anden tjenestemand. Bedømmeren må ikke i bedømmelsesrapportens generelle del fremkomme med bemærkninger af denne karakter. Sagsøgte har begået væsentlige fejl vedrørende de faktiske omstændigheder og har begået magtmisbrug, idet bedømmeren i appelledet ikke har overholdt de almindelige processuelle garantier, der bl.a. er udtrykt ved læresætningerne om, at den anden part skal høres, og at man ikke kan være dommer i en sag, hvor man også er part.

- 18 Sagsøgte har hertil anført, at da disse bemærkninger ikke vedrører den anfægtede beslutning, men udkastet til bedømmelsesrapport, kan de ikke betragtes som klagepunkter mod sagsøgeren. Sagsøgte har endvidere henvist til Domstolens faste praksis, hvorefter Domstolen principielt ikke efterprøver værdiladede vurderinger i bedømmelsesrapporter (dom af 5.5.1983, sag 207/81, Ditterich mod Kommissionen, Sml. s. 1359, præmis 15). Ifølge denne praksis har bedømmerne et særdeles vidt skøn, når de skal bedømme det arbejde, som er udført af dem, som det er deres opgave at bedømme, og Domstolen skal ikke træde i stedet for bedømmeren, medmindre der foreligger vildfarelse eller åbenbart misbrug (Ditterich-sagen, anført ovenfor, dommene af 28.10.1982, sag 105/81, Oberthür mod Kommissionen, Sml. s. 3781, præmis 26 og af 1.6.1983, forenede sager 36/81, 37/81 og 218/81, Seton mod Kommissionen, Sml. s. 1789, præmis 23). Med hensyn til sagsøgerens uoverensstemmelse med en anden tjenestemand har sagsøgte fremhævet, at sagsøgeren selv er fremkommet med bemærkninger vedrørende denne tjenestemand i sine bemærkninger til bedømmeren i appelledet og således selv har forfulgt dette forhold i bedømmelsesrapporten. Sagsøgte har endelig anført, at proceduren for udarbejdelse af bedømmelsesrapporter ikke er en procedure, som afsluttes med en dom, og at den hverken er undergivet kontradiktionsprincippet eller princippet om dommerens upartiskhed.

- 19 Retten bemærker, at det ifølge fast retspraksis ikke tilkommer den at efterprøve rigtigheden af forvaltningens bedømmelse af en tjenstemands faglige egnethed, når bedømmelsen indebærer vanskelige, værdiladede vurderinger, der ifølge selve deres beskaffenhed ikke kan efterprøves objektivt (Domstolens domme af

17.3.1971, sag 29/70, Marcato mod Kommissionen, Sml. s. 37, og af 5.5.1983, sag 207/81, Ditterich, anført ovenfor). Denne retspraksis vedrører imidlertid alene værdiladede vurderinger, og Retten er forpligtet til at efterprøve, om der foreligger formfejl, om forvaltningens bedømmelser er behæftet med åbenbare faktiske vildfarelser, eller om der foreligger magtfordrejning.

- 20 Det fremgår imidlertid i det foreliggende tilfælde af de oplysninger, der er tilvejebragt under sagen, samt af de i sagen foreliggende dokumenter, bl.a. af de af sagsøgeren fremlagte dokumenter, at de bemærkninger, den første bedømmer og senere bedømmeren i appelleddet har anført i bedømmelsesrapporten for perioden 1981-1983, ikke er behæftet med faktiske vildfarelser eller åbenbare skønsmæssige fejl, og at der ikke foreligger magtfordrejning.
- 21 Det andet anbringende kan herefter ikke tiltrædes.

Tredje anbringende om overtrædelse af de almindelige bestemmelsers artikel 3

- 22 Sagsøgeren har til støtte for dette anbringende anført, at de forskellige udkast til bedømmelsesrapport og den endelige rapport er i strid med den procedure, der er fastlagt i de almindelige bestemmelsers artikel 3, således som denne er præciseret i punkt B.5.2.2, litra a), i Kommissionens vejledning i bedømmelse, idet de ikke blev påtegnet af en ansvarlig for GD XI, selv om sagsøgeren havde arbejdet i dette generaldirektorat i fem måneder af den periode, som bedømmelsesrapporten omfatter. Sagsøgerens nye overordnede kunne have givet et mere nuanceret billede af eller ændret de bemærkninger vedrørende sagsøgerens adfærd og vurderingerne heraf, som bedømmeren i appelleddet havde fremført.
- 23 Sagsøgte har ikke bestridt, at de ansvarlige i GD XI ikke er blevet hørt ved udarbejdelsen af bedømmelsesrapporten. Denne fejl kan imidlertid ikke anses for »en væsentlig mangel, der kan påvirke gyldigheden af bedømmelsesproceduren« (Domstolens dom af 9.2.1988, sag 1/87, Picciolo, anført ovenfor), og er følgelig heller ikke tilstrækkelig til at begrunde en annullation af rapporten. De bemærkninger, der indeholdes i rapporten under punktet »generel vurdering«, og som sagsøgeren har rettet indsigelse mod, kunne ikke være ændret ved høring af de ansvarlige i GD XI, da vurderingerne kun vedrører sagsøgerens virke i GD III og

ikke i GD XI, samt en begrundelse for hans overførsel til GD XI. Sagsøgte betvivler, at det med rimelighed kan antages, at Kommissionens »vejledning« i bedømmelsen på dette punkt indeholder en uomgængelig forpligtelse, der ikke kan fraviges, uanset hvilke omstændigheder der foreligger.

- 24 Som Retten har forstået sagsøgeren, har han i det væsentlige gjort gældende, at det er i strid med artikel 3, stk. 2, i de almindelige bestemmelser, at den kompetente bedømmer, sagsøgerens tidligere overordnede i GD III, ikke havde hørt hans nuværende overordnede i GD XI, selv om han havde gjort tjeneste i GD XI fra 1. februar 1983. Det fremgår af artikel 3, at de administrativt overordnede i de andre tjenestegrene, hvor tjenestemanden er eller har været ansat i bedømmelsesperioden, forinden skal høres af bedømmeren. Det er ikke bestridt, at der ikke er sket høring.
- 25 Det bemærkes, at en beslutning, som træffes af en fællesskabsinstitution og meddeles samtlige ansatte, og som skal garantere en ensartet behandling af de berørte tjenestemænd med hensyn til bedømmelse, er et internt direktiv, også selv om beslutningen ikke kan betragtes som en almindelig gennemførelsesbestemmelse i henhold til vedtægtens artikel 110, og må som sådan betragtes som indeholdende retningslinjer, som administrationen har pålagt sig selv, og som den ikke kan tilsidesætte uden begrundelse, idet lighedsgrundsætningen ellers ville blive krænket (Domstolens domme af 30.1.1974, sag 148/73, Louwage mod Kommissionen, Sml. s. 81, og af 1.12.1983, sag 190/82, Blomefield mod Kommissionen, Sml. s. 3981). Hertil kommer, at de almindelige bestemmelsers artikel 3 skal sikre, at bedømmelsesrapporterne udarbejdes så objektivt og korrekt som muligt.
- 26 Sagsøgte har i det foreliggende tilfælde ikke fremført nogen væsentlig begrundelse for at fravige reglerne i vejledningen i bedømmelse, som administrationen har pålagt sig selv. Da Kommissionen således uden begrundelse har fraveget vejledningens bestemmelser, er dens afgørelse behæftet med en procedurefejl af en sådan karakter, at afgørelsen er berøvet sit retlige grundlag.
- 27 For så vidt angår sagsøgtes argument om, at tilsidesættelsen af de almindelige bestemmelsers artikel 3, stk. 2, ikke er en væsentlig fejl, der kan påvirke bedømmel-

sesrapportens gyldighed, idet de anfægtede bemærkninger i bedømmelsesrapporten ikke ville være blevet ændret ved høring af sagsøgerens overordnede i GD XI, bemærkes, at de overordnede i de andre tjenestegrene, hvor tjenestemanden er eller har været ansat i bedømmelsesperioden, i henhold til artikel 3, stk. 2, påtager rapporten efter at være blevet hørt af bedømmeren og kan fremføre deres bemærkninger, såfremt de er uenige med bedømmeren. Bedømmelsesrapporten har i første række til formål at sikre, at administrationen regelmæssigt får så fuldstændige oplysninger som muligt om, hvorledes tjenestemanden udfører de opgaver, der er pålagt ham (Domstolens dom af 3.7.1980, forenede sager 6/79 og 97/79, Grassi mod Rådet, Sml. s. 2141). Bedømmelsesrapporten kan kun fuldt ud opfylde denne funktion, hvis de overordnede i de andre tjenestegrene, hvor den pågældende tjenestemand har gjort tjeneste, forinden høres og således gives lejlighed til at fremføre deres eventuelle bemærkninger. Dette gælder også, selv om tjenestemanden i en bedømmelsesperiode på 24 måneder kun har gjort tjeneste i en anden tjenestegren i fem måneder. Heraf følger, at det forhold, at de ansvarlige i GD XI ikke er blevet hørt vedrørende sagsøgerens bedømmelsesrapport, er en væsentlig sagsbehandlingsfejl af en sådan karakter, at bedømmelsesrapporten er ugyldig.

- 28 Da bedømmelsesproceduren således er ugyldig, annulleres afgørelsen af 17. marts 1988, hvorved sagsøgerens bedømmelsesrapport for perioden 1981-1983 blev endelig.

Påstandene om erstatning og godtgørelse

- 29 Sagsøgeren har gjort gældende, at det må anses for en tjenestlig fejl, at der ikke forelå en bedømmelsesrapport, da sagsøgeren fik afslag på en stilling i lønklasse A 3 i GD III, og at denne fejl medfører, at han har krav på skadeserstatning og godtgørelse for ikke-økonomisk skade.

Erstatningspåstanden

- 30 Sagsøgeren har nedlagt påstand om, at han til dækning af det tab, han mener at have lidt, tillkendes en erstatning svarende til to års løn i lønklasse A 3.

- 31 Sagsøgte har nedlagt påstand om frifindelse for denne påstand under henvisning til, at sagsøgeren ikke i rette tid har anlagt sag vedrørende afslaget på den ledige stilling i GD III. Endvidere har sagsøgte anført, at det af sagsøgeren påståede økonomiske tab hverken er tilstrækkeligt direkte eller tilstrækkeligt sikkert til at begrunde et erstatningskrav.
- 32 Retten bemærker, at det fremgår af Domstolens praksis, at for at opnå erstatning for det økonomiske tab, der er forårsaget af, at en bedømmelsesrapport er behæftet med fejl, må den pågældende tjenestemand med den fornødne præcision godtgøre, at der er årsagsforbindelse mellem den påståede tjenestlige fejl — det vil i det foreliggende tilfælde sige fejlen ved bedømmelsesrapporten — og den skade, der påstås at være lidt (dommene af 5.5.1983, sag 207/81, Ditterich, af 6.2.1986, forenede sager 173/82, 157/83 og 186/84, Castille, og af 9.2.1988, sag 1/87, Picciolo, anført ovenfor).
- 33 På grundlag af de foreliggende oplysninger må det imidlertid konstateres, at sagsøgeren ikke har godtgjort, at det forhold, at der ikke forelå en bedømmelsesrapport for ham, har haft afgørende betydning for, at han ikke blev forfremmet. Under disse omstændigheder — og uden at det er fornødent at undersøge, om Kommissionen har begået en tjenestlig fejl — kan der ikke gives sagsøgeren medhold i erstatningspåstanden.

Påstanden om godtgørelse for ikke-økonomisk skade

- 34 Sagsøgeren har nedlagt påstand om, at han tilkendes en godtgørelse for ikke-økonomisk skade på 200 000 BFR, idet han har gjort gældende, at forsinkelsen med udarbejdelse af hans bedømmelsesrapport har påført ham skade.
- 35 Sagsøgte har heroverfor gjort gældende, at sagsøgeren ikke nøjagtigt har præciseret karakteren af den påståede skade, og at sagsøgte derfor må frifindes for denne påstand. Endvidere finder sagsøgte, at det krævede beløb er for højt.
- 36 Med hensyn til den forsinkelse, der opstod ved udarbejdelsen af udkastet til vurderingsrapport, henviser Retten for det første til vedtægtens artikel 43, stk. 1, hvorefter der »Regelmæssigt og mindst hvert andet år udfærdiges ... for hver tjeneste-

mand ... en udtalelse vedrørende hans kvalifikationer, tjenstlige indsats og adfærd i henhold til de betingelser, hver institution fastsætter i overensstemmelse med bestemmelserne i artikel 110«. For det andet henvises til de almindelige bestemmelser artikel 6, stk. 1, hvorefter »Bedømmeren udarbejder bedømmelsen og fremsender den til den bedømte tjenestemand inden den førstkommende 30. november efter bedømmelsesperiodens udløb«. For det tredje henvises til Domstolens dom af 6. februar 1986, Castille (forenede sager 173/82, 157/83 og 186/84, anført ovenfor), hvor Domstolen fastslog, at »forsinkelsen med udfærdigelsen af bedømmelser i sig selv kan være til skade for tjenestemanden, alene fordi det kan påvirke hans karriereforløb, at en sådan bedømmelse ikke foreligger på et tidspunkt, da der skal træffes beslutninger vedrørende tjenestemanden«.

- 37 Som Retten har fastslået i dom af 8. november 1990, Barbi mod Kommissionen (sag T-73/89, Sml. II, s. 619), kan det »medføre en ikke-økonomisk skade for en tjenestemand, at hans personlige aktsamling er mangelfuld eller ufuldstændig, idet dette kan give anledning til usikkerhed og uro med hensyn til hans fremtidige karriere« (jf. også Domstolens domme af 14.7.1977, sag 61/76, Geist mod Kommissionen, Sml. s. 1419, og 15.3.1989, sag 140/87, Bevan, anført ovenfor). Modsat er tjenestemanden afskåret fra enhver godtgørelse for påstået ikke-økonomisk skade, hvis hans egen adfærd i nævneværdig grad har medvirket til forsinkelsen, eller hvis administrationen ikke har overskredet en rimelig frist for fremsendelse af udkast til rapport for den pågældende, hvorved overskridelsen af fristen skal være begrundet i, at der foreligger særlige omstændigheder (Domstolens dom af 15.5.1983, sag 207/81, Ditterich, anført ovenfor).
- 38 Sagsøgeren har i det foreliggende tilfælde først den 30. marts 1987 modtaget bedømmelsesrapporten for perioden 1981-1983, der skulle have været fremsendt til ham senest den 30. november 1983. Kommissionen har således overskredet den frist, der er fastsat i de almindelige bestemmelser artikel 6, stk. 1, for udarbejdelse af foreløbig bedømmelsesrapport med tre år og fire måneder. Kommissionen har ikke fremført særlige omstændigheder, der kan begrunde denne overskridelse, og sagsøgerens adfærd har ikke medvirket hertil.
- 39 Det må herefter konstateres, at Kommissionen har begået en tjenstlig fejl, der medfører, at sagsøgeren har krav på godtgørelse for ikke-økonomisk skade. Under de foreliggende omstændigheder findes godtgørelsen passende at kunne fastsættes til 100 000 BFR.

40 **Følgelig**

- annulleres afgørelsen af 17. marts 1988, hvorved sagsøgerens bedømmelsesrapport for perioden 1981-1983 blev endelig,
- tilpligtes sagsøgte at betale sagsøgeren et beløb på 100 000 BFR som godtgørelse for ikke-økonomisk skade i anledning af den tjenstlige fejl,
- frifindes sagsøgte i øvrigt.

Sagens omkostninger

- 41 Ifølge artikel 69, stk. 2, i Domstolens procesreglement, der finder tilsvarende anvendelse på Retten, dømmes den part, der taber sagen, til at afholde sagens omkostninger, hvis der er nedlagt påstand herom. Kommissionen har i det væsentlige tabt sagen og tilpligtes derfor at betale omkostningerne.

På grundlag af disse præmisser

udtaler og bestemmer

RET TEN (Femte Afdeling)

- 1) **Afgørelsen af 17. marts 1988, hvorved sagsøgerens bedømmelsesrapport for perioden 1981-1983 blev endelig, annulleres.**
- 2) **Kommissionen tilpligtes at betale sagsøgeren et beløb på 100 000 BFR som godtgørelse for ikke-økonomisk skade.**
- 3) **I øvrigt frifindes sagsøgte.**

4) Kommissionen betaler samtlige sagens omkostninger.

Barrington

Briët

Biancarelli

Afsagt i offentligt retsmøde i Luxembourg den 24. januar 1991.

H. Jung
Justitssekretær

C. P. Briët
Formand for Femte Afdeling